

обумовлені розвитком їх паренхиматозних компонентів, супроводжується зменшенням об'єму соединительної тканини в тимусі і лімфатических вузлах, червоної пульпи в селезенці. Структурно-функціональні зміни спеціалізованих клітинних зон в тимусі телят заключаються в перерозподілі лімфоїдної тканини в функціональних зонах його долек. В лімфатических вузлах і селезенці спостерігається послідовне якісне і кількісне розвиток функціональних зон паренхіми. Адаптивні зміни архітеконики ретикулярної стромы в лімфоїдних органах характеризуються збільшенням щільності міжваскулярних сіток аргірофілних волокон в тимусі, поетапним формуванням ретикулярних «корзинок» в мантийних зонах вузлів з центрами розмноження в лімфатических вузлах і селезенці.

Ключові слова: лімфоїдні органи, функціональна зона паренхіми, ретикулярна строма, вікові зміни.

REGULARITIES OF LYMPHOID ORGANS MORPHOGENESIS OF CALVES IN THE EARLY POSTNATAL ONTOGENESIS

Gavrilin P.N., doctor Vet. Sc., Professor, morfologagro@gmail.com

Gavrilina E.G. candidate Vet. Sc., Associate Professor, elgen@i.ua

Peretyatko O.V. candidate Vet. Sc.

Dnepropetrovsk State Agro-Economic University, Dnipro

Summary. It was found that morpho-functional status of the lymphoid organs of newborn calves due to their feature of organismic status - maturonal that exhibit a high degree of development of lymphoid parenchyma, forming in it the main functional areas with a characteristic for each of them architectonic reticular frame. Postnatal quantitative characteristics changes lymphogenesis organs of calves there due to the development of their parenchymal components, that accompanied of connective tissue volume reduction in thymus and lymph nodes, red pulp in the spleen. Structural and functional changes of thymus specialized cell zones of calves were in the redistribution of lymphoid tissue in the functional areas of the lobules, which in the first month of life were reversible. Development of functional cells areas in the lymph nodes and spleen were accompanied of quantitative increasing of cortical plateau, paracortical zone, medullary cords, lymph follicles without breeding centers (up to the 10 days), medullary cords, periarterial lymphoid tissue and lymphoid follicles with breeding centers (up to 120 days). Adaptive changes in the architectonic of reticular stromal of lymphoid organs are characterized by an increase in the density of networks intervacular argyrophil fibers in the thymus, the gradual formation of reticular "baskets" in mantle follicles areas with breeding centers in the lymph nodes and spleen.

It was established periods of growth and development of lymphoid tissue components of calves in the first weeks and months of postnatal ontogenesis and identified four main periods. First period - intensive growth and slow development (up to 10 days). Second period - slow growth and development (up to 20 days). Third period - slow growth and intense development (up to 30 days). The fourth period - intensive growth and development (up to 120 days).

Key words: lymphoid organs, functional cells areas of the parenchyma, reticular stroma, age-related changes.

УДК: 636.7.09:616.5

ПОШИРЕНІСТЬ АТОПІЧНОГО ДЕРМАТИТУ У РІЗНИХ ПОРІД СОБАК

Заїка П.О., к.вет.н., доцент

Кантемир О.В., к.вет.н., доцент

Цимерман О.О., к.вет.н., доцент

Анічин А.М., старший викладач

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. Вивчалася поширеність atopічного дерматиту у різних порід собак. Аналізуються зміни лейкограми хворих тварин. Вивчалася ефективність використання різних антигістамінних препаратів в комплексі лікувальних заходів за atopічного дерматиту.

Ключові слова: породи собак, atopічний дерматит, лейкограма, антигістамінні препарати.

Актуальність проблеми. Шкіра собак виконує велику кількість життєво важливих, в тому числі регуляторних функцій організму, основними з яких є підтримання в рамках фізіологічних меж

температури тіла та підтримання гомеостазу рідини. Причин, які викликають захворювання шкіри дуже багато – інвазійні та інфекційні агенти, травми, несприятливі умови навколишнього середовища, порушення умов утримання, незбалансоване харчування, отруєння, стреси, алергічні захворювання різного ґенезу. Серед значної кількості дерматологічних проблем велике значення має вивчення atopічного дерматиту (АД), що являє собою спадкову алергічну схильність до утворення антитіл проти антигенів з навколишнього середовища. У зв'язку з тим, що у діагностиці АД специфічні шкірні тести не набули широкого розповсюдження у практиці ветеринарних спеціалістів, важливого значення набувають ретельний анамнез та клінічне обстеження тварини [1, 2, 3, 4].

Завдання дослідження. Вивчити поширеність atopічного дерматиту серед різних порід собак. Дослідити вплив антигістамінних препаратів в комплексному лікуванні atopічного дерматиту.

Матеріал і методи дослідження. Робота виконувалася протягом 2013-2015 рр. на кафедрі хірургії Харківської державної зооветеринарної академії. Вивчали поширеність, клініко-морфологічну характеристику АД у собак, застосування антигістамінних препаратів в комплексному лікуванні. Матеріалом для досліджень слугували собаки різних порід з хворобами шкіри різного віку та статі (табл. 1). Антигістамінні препарати (димедрол, супрастин, кларитин) задавалися згідно загальноприйнятих норм (табл. 3)

Результати дослідження. Клінічно atopічний дерматит у собак супроводжується виникненням вогнищ папульозної інфільтрації, ліхеніфікації (вузликуваті висипи, що зберігаються на протязі всього перебігу чи загострення хвороби і не перетворюються в інші елементи висипів - пухирці, пустули тощо), багаточисленні екскоріації, геморагічні кірочки, виражене свербіння.

Таблиця 1

Частота виникнення atopічного дерматиту у різних порід собак

Породи собак	Всього з хворобами шкіри	Хворих на atopічний дерматит	%
Боксер	26	2	1,3
Німецька вівчарка	27	5	3,1
Сеттер	15	3	1,8
Фокс-тер'єр	16	6	3,8
Скотч-тер'єр	18	4	2,5
Коккер-спаніель	22	3	1,8
Ротвейлер	16	4	2,5
Далматин	12	1	0,6
Лабрадор	8	2	1,3
ВСЬОГО	160	30	18,7

Ураження виявляються на морді, лапах, грудях, животі, у пахвинних ділянках, вушних раковинах, хвості. В залежності від джерела алергену atopія може мати сезонний характер, або проявлятися більшу частину року.

Часто хвороба перебігає у вигляді періодичних загострень та ремісій. Клінічно ми спостерігали наступні форми atopічного дерматиту - еритематозно-бульозну; еритематозно-сквамозну; ліхеноїдну.

При лабораторній діагностиці АД важливим показником гематологічних досліджень як у здорових, так і у хворих тварин, є встановлення особливостей реакції білої крові. Тому нами було проведено вивчення її змін шляхом аналізу лейкограми. Характер лейкограми представлений у таблиці 2.

Таблиця 2

Характер лейкограми у здорових та хворих на atopічний дерматит собак

Показники, %	Контрольні собаки (здорові)	Собаки, хворі на atopічний дерматит
Базофіли	0,6	3,2
Еозинофіли	7,6	13,4
Нейрофіли:		
Міелоцити	-	-
Юні	-	-
Паличкоядерні	2,0	1,8
Сегментоядерні	57,8	59,4
Лімфоцити	23,8	10,2
Моноцити	8,2	12,0

Базофіли крові здатні приймати участь у алергічних реакціях реагінового типу; їхні гранули, що містять гепарин, здатні зв'язувати біогенні аміни, в першу чергу гістамін.

Збільшення кількості базофілів у крові собак, хворих на atopічний дерматит, на нашу думку, пояснюється необхідністю зв'язати та перетворити у неактивну сполуку гістамін, тобто є підстави розглядати зростання кількості базофілів у крові як компенсаторну реакцію тваринного організму на раптове вивільнення біогенних амінів у шкірі при спалаху АД.

Слід відмітити, що застосування антигістамінних препаратів значно зменшує інтенсивність свербіння на час їх надходження в організмі. Це позитивно позначається на перебігу хвороби. У лікуванні алергічних уражень досить широко використовуються препарати, що гальмують функцію ефекторних клітин, які активуються реакцією антиген-антитіло і які є джерелом звільнення медіаторів алергії. У наших досліджах використання димедролу та супрастину не дало помітного позитивного ефекту (таблиця 3).

Таблиця 3

Лікувальна ефективність антигістамінних препаратів при atopічному дерматиті у собак

Препарат	Доза	Тривалість, днів	Кількість хворих	Без змін	Покращення	Вилікувалося
Дімедрол	0,03	3	11	8	2	1
Супрастін	0,025	3	12	7	3	1
Кларитин	0,01	1	14	2	9	3

Застосування кларитину дало помітний лікувальний ефект - зменшилася гіперемія, інфільтрація, ліхеніфікація, шелушіння уражених ділянок шкіри, але остаточне одужання наступило лише у 3 собак; у інших тварин після припинення дачі препарату ознаки ураження шкіри проявилися ще більш виразно.

Слід відмітити, що застосування антигістамінних препаратів значно зменшує інтенсивність свербіння на час їх надходження в організмі. Це позитивно позначається на перебігу хвороби.

Висновки

1. В наших дослідженнях АД частіше зустрічався у таких порід як німецька вівчарка, фокс-тер'єр, скотч-тер'єр та ротвейлер.
2. При дослідженні лейкограми виявляли підвищення кількості базофілів та еозинофілів та зниження лімфоцитів.
3. В комплексному лікуванні АД найкращий антигістамінний ефект виявляв кларитин.

Література

1. Проценко Т.В. Атопический дерматит / Т.В. Проценко. – Донецьк: Мединфо, 1998. - 108 с.
2. Фролов С.М. О профилактике и лечении аллергодерматозов / С.М. Фролов, Г.Д. Селицкий, Ю.Н. Перламутров и др. // Вестн. дерматол. и венерол. – 1995. - № 4. – С. 11-13.
3. Белов А.Д. Болезни собак / А.Д. Белов, Е.П. Данилов, И.И. Дукур и др. - М.: Агропромиздат, 1990. - 367 с.
4. Борисевич В.Б. Болезни собак (Клиническая диагностика. Внутренние незаразные болезни. Хирургические болезни. Акушерские и гинекологические болезни) / В.Б. Борисевич., Б.В. Борисевич. - К.: Кировограддержвидав, 1996. — 363 с.

РАСПРОСТРАНЕНИЕ АТОПИЧЕСКОГО ДЕРМАТИТА У РАЗНЫХ ПОРОД СОБАК

Заика П.А., к.вет.н., доцент, Кантемир А.В., к.вет.н., доцент, Цимерман О.О., к.вет.н., доцент
Анічин А.М. старший викладач

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Аннотация. Изучалось распространение atopического дерматита у разных пород собак. Анализировалось изменение лейкограммы больных животных. Изучалась эффективность применения разных антигистаминных препаратов в комплексе лечебных мероприятий при atopическом дерматите

Ключевые слова: породы собак, atopический дерматит, лейкограмма, антигистаминные препараты.

THE PREVALENCE OF ATOPIC DERMATITIS (AD) IN DIFFERENT BREEDS OF DOGS

Zaika P. A., candidate of vet. N., associate Professor
Kantemir A. V., candidate of vet. N., associate Professor
Zimmerman, L. A., K. vet. N., associate Professor
Anichin A. M. senior lecturer
Kharkiv State Zooveterinary Academy, Kharkiv

Summary. The dog's skin performs a large number of vital indications. They are including the regulatory functions of the body, the main ones being the maintenance within physiological borders of the body, temperature and maintain homeostasis of fluid. There were a lot of causes for disease of skin— invasive and infectious agents, injury, adverse environmental conditions, the violation of living conditions, unbalanced diet, toxicity, stress, allergic diseases of various origins. Among a significant number of dermatological problems is of great importance the study of atopic dermatitis, which is an inherited allergic predisposition to the formation of antibodies against antigens from the environment. Due to the fact that in the diagnosis of AD specific skin tests are not widespread in the practice of veterinary experts. Prevalence, clinical-morphological characteristic of AD in dogs was studied. The use of antihistamines was studied too. The material for research were different breeds of dogs with skin diseases of different age and sex.

Lesions were founded on the muzzle, paws, chest, abdomen, inguinal areas, ears, tail a. Depending on the source of the allergen atopy may be seasonal in nature or occur for most of the year. The disease often occurs in the form of periodic exacerbations and remissions. The increase in the number of basophils in the blood of dogs with atopic dermatitis, in our opinion, due to the need to link and transform into an inactive substance histamine, there is reason to consider the increase in the number of basophils in the blood as a compensatory reaction of the animal organism to a sudden release of biogenic amines in the skin at the outbreak of AD.

It should be noted, that the use of antihistamines reduces the intensity of the itching at the time of their admission to the body. This has a positive effect on the course of the disease. The use of klarythin gave a significant therapeutic effect - decreased hyperemia, infiltration, peeling of affected skin, but the final cure occurred in only 3 dogs; other animals after cessation of giving the drug signs of damage to the skin manifested even more clearly.

Key words: dog breeds, atopic dermatitis, leukogram, antihistamines.

УДК: 636.7.09:616-089.166:616.381

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕДІАННОЇ ТА ПАРАМЕДІАННОЇ ЛАПАРОТОМІЇ В ОБХІД ПРЯМОГО М'ЯЗА ЖИВОТА, ЯК ОПЕРАТИВНОГО ДОСТУПУ ПРИ ОПЕРАЦІЯХ НА ОРГАНАХ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ У СОБАК

Кантемир О. В., к.вет. н., доцент
Заїка П.О., к.вет. н., доцент
Анічин А.М., старший викладач

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. В статті наведені дані, що стосуються причин і частоти виникнення післяопераційних гриж, як ускладнення лапаротомій, на вентральній черевній стінці при операціях на органах черевної порожнини у собак.

Ключові слова: собака, лапаротомія, ускладнення, грижа.

Актуальність проблеми. Вітчизняні та зарубіжні дослідники вказують на доволі часте виникнення гриж після виконання медіанної лапаротомії, як оперативного доступу, при операціях на органах черевної і тазової порожнин у собак. Лікування таких тварин вимагає значних економічних витрат і не завжди приносить бажані результати [1, 2]. Післяопераційні грижі по суті є наслідком хірургічних операцій, а часто і дефектів хірургічної техніки.

Етіологічні чинники післяопераційних гриж багаточисельні і виявляються лише за певних умов. У одних випадках це наслідок ранніх післяопераційних ускладнень, евінтрації або апоневротичних нагноєнь. У інших – порушення функції вентральної черевної стінки розвивається поступово унаслідок в'ялості і атрофії м'язів, потоншення і дегенерації апоневрозів і фасцій. Ці